

Соціальна захищеність ветеранів в Україні:

анотований бібліографічний список

2024. – Вип. 6 (червень). – 27 с.

(<http://nplu.org/article.php?id=423&subject=3>)

1. Андрій Кожем'якін узяв участь у презентації Проміжного звіту реалізації експериментального проєкту з переходу від військової служби до цивільного життя ветеранів війни [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2024. – 14 черв. [№ 109]. – Електрон. дані. *Зазначено, що Голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань молоді і спорту Андрій Кожем'якін під час свого виступу на цьому заході, який відбувся 11 червня у Національному університеті фізичного виховання і спорту України, акцентував, що питання переходу військових до цивільного життя є дуже важливим та має стати пріоритетним у нашій державі, а також подякував колективу університету за підтримку військових і розгляд важливого питання для захисників України. Він нагадав, що з ініціативи Комітету ВР України з питань молоді і спорту 15.02.2022 ВР України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт», яким запровадила новий напрям - спорт ветеранів війни. Метою цього Закону було забезпечення підготовки та участі ветеранів війни у міжнародних спортивних змаганнях. А. Кожем'якін запросив науковців університету долучитися до робочої групи для розробки законопроєкту щодо законодавчого вдосконалення розвитку спорту ветеранів війни, який запропонували створити народні депутати України — члени Комітету з питань молоді і спорту на засіданні Комітету 13 червня 2024 р. за результатами розгляду питання: «Про виконання Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо спорту ветеранів війни». Текст: <http://www.golos.com.ua/article/378561>*

2. **Андрусяк А. В Україні запуснуть додаток "Армія+": у Міноборони розповіли, навіщо він потрібен військовим** [Електронний ресурс] / Анастасія Андрусяк В // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 24 трав. — Електрон. дані. *Як заявив офіцер Збройних сил України (ЗСУ) та голова управління інформаційних технологій (IT) в Міністерстві оборони України (МО України) Олег Берестовий, для українських військовослужбовців запуснуть додаток "Армія+", покликаний спростити низку процесів. Зазначено, що у сервісі будуть доступні електронні рапорти, навчання, документи, сертифікати, нагороди та інші функції. Очікується, що нові опції з'являтимуться регулярно. За словами О. Берестового, подібні технології та сервіси є "цифровими інструментами турботи" про українських військовослужбовців, майбутніх військовослужбовців і ветеранів. Заступниця міністра оборони України з цифровізації Катерина Чорногоренко повідомила, що "Армія+" розробляється МО України спільно з Міністерством цифрової трансформації України: є юридичний відділ, який займається нормативно-правовими актами, команда бізнес-аналітиків, продуктова команда, яка безпосередньо розробляє застосунок, а також команда кіберфахівців, які дбають про протоколи захисту.* Текст: <https://focus.ua/uk/digital/648286-dodatok-armiya-koli-z-yavitsya-i-navishcho-potriben>

3. **Артюшенко В. «Книжковий Арсенал-2024»: як минув перший день фестивалю** [Електронний ресурс] / Василь Артюшенко // Дзеркало тижня. – 2024. – 31 трав. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що в Києві 30 травня відкрився 12-ий Міжнародний фестиваль «Книжковий Арсенал», який триватиме до 2 червня включно. Цього року, як і зазвичай, заплановані не лише книжковий ярмарок, а й програмна частина. Операторами продажу стали не лише окремі видавництва. До участі в «Книжковому Арсеналі» запросили й окремі книгарні. Всі вони представлятимуть книжки у секціях «Арткнига», «Художня книга», «Нон-фікшн», «Книжки англійською мовою», «Мальовиси». У фокусі, звісно, будуть книги про війну, видані після 2014 р., видання, створені ветеранами та учасниками війни, членами їхніх родин.* Крім

ярмарку на стендах видавців, вони будуть окремо представлені у просторі «Вітрина новинок». Зі спеціальною програмою цьогорічний «Арсенал» прийматиме Літературний фестиваль «П'ятий Харків». Цю програму організували у співпраці з Харківським Літературним Музеєм. Також на Книжковому Арсеналі видавці представлять власні події. Текст: <https://zn.ua/ukr/CULTURE/knizhkovij-arsenal-2024-jak-minuv-pershij-den-festivalju-.html>

4. **Баско А. В. Реалізації органами місцевого самоврядування державної політики у сфері реабілітації військовослужбовців** [Електронний ресурс] / А. В. Баско // Київ. часоп. права. – 2024. – № 1. – С. 99-106. *Розглянуто систему реабілітаційних методик, які можуть застосовуватись до військовослужбовців, виокремлено серед них найбільш дієві та результативні. Здійснено аналіз міжнародних практик впровадження таких методик і визначено можливості їх впровадження в Україні. Досліджено практику розвитку реабілітаційних центрів як одного із напрямків діяльності органів місцевого самоврядування (ОМС). Для дієвого функціонування системи реабілітації військовослужбовців запропоновано вжити низку заходів.* Текст:

<http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/409>

5. **В Україні запускають безоплатні онлайн-курси англійської мови для ветеранів та ветеранок** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2024. – 1 черв. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що мережа освітньо-культурних і волонтерських просторів Гончаренко центр запускає безкоштовний онлайн-курс англійської мови для ветеранів і військовослужбовців із інвалідністю внаслідок війни. Для них розробили спеціалізовану програму, яка поєднуватиме вивчення англійської, допомогу з реабілітацією та підготовку до подальшого працевлаштування. За словами організаторів, інклюзивний курс із вивчення англійської запустили для того, аби допомогти ветеранам і ветеранкам повноцінно інтегруватися у ринок*

праці. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/v-ukrayini-zapuskayut-bezoplatni-onlaynkursi-angliyskoyi-movi-dlya-dlya-veteraniv-ta-veteranok.html>

6. **Верховна Рада України прийняла за основу в першому читанні законопроект № 9235** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // *Голос України*. – 2024. – 25 трав. [№ 95]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Верховна Рада України (ВР України) 23 травня 2024 р. прийняла у першому читанні за основу проект Закону про внесення змін до законодавчих актів України щодо окремих питань розкриття банківської таємниці та заходів щодо встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин (реєстраційний № 9235 від 24.04.2023), поданий Кабінетом Міністрів України (КМ України). Зауважено, що законопроект розроблений з метою забезпечення законодавчих передумов включення до переліку підстав розкриття банками банківської таємниці випадків застосування санкцій, зазначених у рішеннях уповноважених органів державної влади, розгляді справ щодо захисту інтересів України як держави, а також вжиття нотаріусами заходів щодо встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/378292>

7. **Виклик і можливість для інновацій** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2024. – 29 трав. [№ 109]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що у Києві відбувся саміт «Шлях ветерана від військової служби до цивільного життя», на якому акцентували увагу, що ветерани війни стануть однією з найчисленніших груп в українському суспільстві. Тому їхні швидкі та якісні адаптація й реінтеграція — одночасно і виклик, і можливість для нових та інноваційних рішень для України. «Саміт стане дієвою платформою для об'єднання зусиль усіх зацікавлених: державного сектору, бізнесу, представництв іноземних країн, міжнародних донорів та інститутів громадянського суспільства. І майданчиком для залучення коштів, обміну досвідом, започаткування проєктів, щоб уже сьогодні умови були гідними*

їхнього внеску у збереження нації»,— зазначив в. о. міністра у справах ветеранів Олександр Порхун під час відкриття. Повідомлено, що під час саміту було підписано кілька важливих документів. Зокрема, меморандум з польською стороною щодо розвитку реабілітації для ветеранів у Бородянському центрі соціально-психологічної реабілітації; меморандум про співпрацю між АТ «Укргазвидобування» та Міністерством у справах ветеранів України; меморандум з «Nova Ukraine» щодо створення мережі центрів психологічного, фізичного та спортивного відновлення ветеранів; меморандум із представництвом Фонду міжнародної солідарності в Україні щодо створення мережі центрів психологічного, фізичного та спортивного відновлення ветеранів. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/viklik-i-mozhlivist-dlya-innovacij/>

8. **Возніцена К. Про невидимі травми, бойову втому і ... надію** [Електронний ресурс] / Ксенія Возніцена, спілкувалася Алла Котляр // Дзеркало тижня. – 2024. – 1 черв. — Електрон. дані. Наведено інтерв'ю з Ксенією Возніциною, засновницею і директоркою Центру психічного здоров'я та реабілітації «Лісова поляна», про інноваційні підходи до лікування психічних травм у військових і цивільних осіб, які постраждали від війни. Вона розповіла про еволюцію проблем, з якими звертаються військові з 2014 р., та як змінилися методи їхньої реабілітації. Особливу увагу приділила програмі кураторства, фінансованій фондом «Відродження», яка значно покращила якість допомоги в центрі. Також наголосила на важливості комплексного підходу до лікування, що включає не лише традиційні методи, але й альтернативні терапії, такі як йога, акупунктура та арттерапія. Текст: <https://zn.ua/ukr/war/pro-nevidimi-travmi-bojovu-vtomu-i-nadiju.html>

9. **Гірак Г. Військова підготовка школярів: вивчення сучасних технологій замість муштри** [Електронний ресурс] / Галина Гірак // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 27 трав. — Електрон. дані. Зазначено, що у Верховній Раді України (ВР України) ухвалили Закон № 11092 «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення системи

початкової загальновійськової підготовки». Наведено коментарі народного депутата, члена Комітету ВР України з питань освіти, науки та інновацій Романа Грищука про ключові нововведення Закону. Так, документ вносить зміни до статей законів «Про військовий обов'язок і військову службу», «Про оборону України», «Про освіту» та «Про основи національного спротиву»; надає можливість залучати ветеранів, громадські та ветеранські організації до викладання предмета тощо. Як зазначила народна депутатка, голова підкомітету з питань державної молодіжної політики Комітету ВР України з питань молоді та спорту Ірина Борзова, Закон передбачає, що всі школярі з X класу, ліцеїсти, студенти закладів профтехосвіти вивчатимуть предмет «Захист України», де отримають базові навички, необхідні кожному громадянину України для збереження свого життя, здоров'я та готовності до спротиву. Текст: <https://ua.korrespondent.net/articles/4689865-viiskova-pidhotovka-shkoliariv-vyvchennia-suchasnykh-tekhnologii-zamist-mushtry>

10. Гранти ветеранам: буде отримано гранти на розвиток бізнесу на 300 млн грн [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2024. – 29 трав. – Електрон. дані. За ініціативою ветеранського компонента грантової програми "Власна справа", вже 646 ветеранів і члени родин учасників бойових дій (УБД) отримали підтримку для розвитку свого бізнесу. Серед отримувачів майже 40 % розпочинають бізнес із нуля, а решта - розвивають власні підприємства. Гранти надаються у різних розмірах від 250 тис. до 1 млн грн залежно від кількості створених робочих місць та інших умов. Популярні сфери для розвитку бізнесу включають переробну промисловість, галузі тимчасового розміщення та харчової індустрії. Умови програми також передбачають співфінансування та подачу заявок через портал «Дія» разом із бізнес-планом. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/granti-veteranam-bude-otrimano-granti-na-rozvitok-biznesu-na-300-mln-grn.html>

11. Денисова Д. Пенсії військових і статус УБД: які виплати отримають захисники [Електронний ресурс] / Дар'я Денисова // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 26 трав. — Електрон. дані. За словами адвокати Олени

Воронкової, законодавство України передбачає для учасників бойових дій (УБД) особливі умови пенсійного забезпечення, але потрібно поділяти пенсіонерів на тих, які мають право на пенсію як службовці силових відомств, а також інших пенсіонерів зі статусом УБД. Адвокатка зазначила, що для осіб із числа УБД, які претендують на отримання пенсії за віком, або так званої цивільної пенсії, ст. 115 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" передбачено пільгові підстави для виходу на пенсію. Наголошено, що законодавство України встановлює різні механізми підтримки та пільги для цих категорій громадян, що сприяє підвищенню рівня їхнього соціального захисту та добробуту після завершення активної трудової діяльності або військової служби. Текст: <https://focus.ua/uk/economics/648128-viyskova-pensiya-shcho-vidomo-i-shcho-daye-ubd>

12. **Дійти до найвіддаленішого куточка** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2024. – 28 трав. [№ 96]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 22 травня 2024 р. в Комітеті Верховної Ради України (ВР України) з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів відбулося засідання круглого столу на тему: «Стан цифровізації соціальної сфери». Під час заходу акцентовано увагу на запровадженні елементів електронного урядування в повсякденне життя, що сприяє поліпшенню життя громадян, збільшує довіру до органів державної влади та органів місцевого самоврядування (ОМС), зменшує витрату часу фізичними особами для отримання послуги соціального характеру, зумовлює зручність та доступність отримання послуг, зокрема без потреби особистого звернення до структурних підрозділів з питань соціального захисту населення чи інших інституцій. Наголошено, що цифровізація надання соціальної підтримки громадянам значно спростила механізми оформлення та отримання соціальних допомог. На сьогодні існує дуже багато сервісів і реєстрів, які охоплює соціальна сфера, що зосереджені в управліннях соціального захисту населення в регіонах, органах Пенсійного

фонду України, центрах зайнятості тощо. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/378316>

13. **Дяченко М. М. Поняття та засади адміністративно-правового статусу учасника бойових дій в Україні** [Електронний ресурс] / М. М. Дяченко // Київ. часоп. права. – 2024. – № 1. – С. 148-153. *Розкрито поняття та з'ясовано засади адміністративно-правового статусу учасника бойових дій (УБД) в Україні. Доведено, що адміністративно-правовий статус УБД означає сукупність юридичних засобів і правових норм, які визначають його високе положення та роль особи, яка безпосередньо приймала участь в бойових діях, у відносинах з державою, громадським суспільством, а також в контексті захисту та забезпечення її адміністративних прав і пільг.* Текст: <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/415>

14. **Започатковано пілотний проєкт з реабілітації військовослужбовців** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2024. – 4 черв. [№ 113]. – Електрон. дані. *Зазначено, що головне завдання пілотного проєкту — створення ефективного реабілітаційного простору за участі цивільних і військових закладів охорони здоров'я, соціальних служб та органів місцевого самоврядування (ОМС). Про це йшлося на установчій нараді міжвідомчої робочої групи за участі заступника міністра оборони Наталії Калмикової, радника-уповноваженого Президента України з питань реабілітації учасників бойових дій Вадима Свириденка, народного депутата Тараса Тарасенка, представників міністерств охорони здоров'я, ветеранів, соціальної політики, внутрішніх справ, Командування Медичних сил Збройних сил України (ЗСУ) ЗСУ, обласних військових адміністрацій та ОМС. Вказано, що реформування передбачає створення так званого ефективного маршруту пацієнта, який ґрунтуватиметься на прогнозі його подальшого лікування та реабілітації, а також визначення профільних закладів згідно з особливостями травм і захворювань.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/zapochatkovano-pilotnij-proyekt-z-reabilitaciyi-vi/>

15. **Зникнення безвісти під час воєнного стану - роз'яснення Мін'юсту** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2024. – 23 трав. – Електрон. дані. *Подано роз'яснення Міністерства юстиції України щодо правового статусу осіб, зниклих безвісти за особливих обставин відповідно до Закону України № 2505-VIII "Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин" та інших законів України, а також міжнародних договорів України, згоду на обов'язковість яких надана Верховною Радою України (ВР України). Також у Міністерстві рекомендують звернути увагу на пам'ятку "Алгоритм дій для розшуку зниклого безвісти та отримання витягу з Реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин", підготовлену управлінням з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, Міністерства внутрішніх справ України (МВС України). Текст: <https://pravo.ua/znyknennia-bezvisty-pid-chas-voiennoho-stanu-roz-iasnennia-min-iustu/>*

16. **Ірина Борзова: Діти наших захисників і захисниць та діти загиблих героїв можуть оздоровитися за кордоном** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2024. – 18 черв. [№ 111]. – Електрон. дані. *Як розповіла народна депутатка, голова підкомітету з питань державної молодіжної політики парламентського Комітету з питань молоді і спорту Ірина Борзова, завдяки співпраці з міжнародними партнерами й фондами вже є домовленості про літній відпочинок за кордоном дітей захисників і захисниць України, а також дітей наших загиблих героїв. Вона додала, що сьогодні в Україні впроваджено різні програми відпочинку й оздоровлення дітей, зокрема за фінансової підтримки держави, регіонів та органів місцевого самоврядування (ОМС). Текст: <http://www.golos.com.ua/article/378591>*

17. **Ірина Борзова: Спрощення процедури надання статусу учасника бойових дій — один із результатів цифровізації відносин між державою та ветеранами** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2024. – 12 черв. [№ 107]. – Електрон.

дані. Як розповіла народна депутатка від «Слуги Народу» Ірина Борзова, Верховна Рада України (ВР України) у другому читанні ухвалила законопроект № 11143, який надає можливість швидкого оформлення статусу учасника бойових дій (УБД) під час правового режиму воєнного стану. Вона додала, що 5 червня у застосунку «ДІЯ» запустили найочікуваніший документ для українських захисників і захисниць — це посвідчення ветерана війни. «Тепер цей документ зможуть завантажити як безпосередньо учасники бойових дій, особи з інвалідністю унаслідок війни, так і члени родин загиблих ветеранів війни та члени родин загиблих захисників і захисниць. Важливо, що тепер паперовий документ не потрібно буде носити з собою», — наголосила народна депутатка. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/378534>

18. **Кабмін вніс зміни до експериментального проєкту про соціальні послуги: що відомо** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2024. – 6 черв. – Електрон. дані. Зазначено, що Кабінет Міністрів України (КМ України) вніс зміни до Порядку реалізації експериментального проєкту із запровадження договірної форми надання соціальної послуги із соціального супроводу військовослужбовців і членів їхніх сімей під час несення військової служби у підрозділах Збройних Сил України (ЗСУ). Відтепер Генштаб ЗСУ, за погодженням із Міноборони, визначає підрозділи ЗСУ для участі в експериментальному проєкті із можливістю переглядати такі військові частини у випадках їх розформування, реорганізації, передислокації або відсутності в місці постійної дислокації військових частин, надавачів соціальних послуг. За новими змінами, військовослужбовець чи члени його родини - учасники експериментального проєкту - можуть звернутися за отриманням соціальної послуги - екстрено (кризово). Підставою для цього може бути їхня особиста заява, заява командира частини, де впроваджується експеримент чи заява третьої сторони, якій стало відомо про необхідність надання послуги екстрено. Зміст послуги соціального супроводу полягає в тому, що в батальйоні розпочинають роботу соціальні

працівники, які допомагають вирішувати цивільні питання та проблеми військового та його сім'ї. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/kabmin-vnis-zmini-do-eksperimentalnogo-proektu-pro-socialni-poslugi-shcho-vidomo.html>

19. **Кавчак О.** Підвищення ефективності правового регулювання фіксації ушкоджень нанесених військовослужбовцям у ході бойових дій [Електронний ресурс] / Оксана Кавчак // Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка". Серія : Юрид. науки. – 2024. – Вип. 11 (№ 1). – Електрон. дані. Проаналізовано норми міжнародних конвенцій щодо міжнародного гуманітарного права у контексті захисту поранених під час бойових дій військовослужбовців і чинного національного законодавства з цих питань. Вказано на відсутність у них норм, які регулюють відповідальність за нанесення поранень військовослужбовцям у ході бойових дій. Не відрегульовано у правовому відношенні інформування про події щодо поранення військовослужбовця у контексті кримінального та кримінального процесуального права на національному та міжнародному рівнях. Внесено пропозиції щодо доповнення Кримінального Кодексу України (КК України) нормами щодо відповідальності за нанесення ушкоджень військовослужбовцям у ході бойових дій, які сприятимуть розвитку законодавства, яке маже доповнити чинні міжнародні конвенції з міжнародного гуманітарного права. Текст: <https://science.lpnu.ua/uk/law/vsi-vypusky/volume-11-number-1-41-2024/pidvyshchennya-efektyvnosti-pravovogo-regulyuvannya>

20. **Катишев К.** З полону повернулись 75 українців – Зеленський [Електронний ресурс] / Костянтин Катишев // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 31 трав. — Електрон. дані. Наведено тези повідомлення у Telegram Президента Володимира Зеленського про те, що 31.05.2024 Україна повернула з російського полону 75 громадян, серед яких 71 військовослужбовець - це воїни Збройних сил України (ЗСУ) та Нацгвардії, прикордонники та четверо цивільних. «Про всіх пам'ятаємо. Докладаємо максимум зусиль, щоб знайти кожного й кожну. Дякую команді, яка працює над обмінами», – запевнив глава держави. У свою чергу омбудсмен Дмитро

Лубінець уточнив, що загалом із полону повернулись 3210 українців. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4690975-z-polonu-povernulys-75-ukraintsiv-zelenskyi>

21. **КМУ урегулював окремі питання виплати грошової компенсації за житло деяким категоріям ветеранів та їхніх родин** [Електронний ресурс] // Юрид. практика. – 2024. – 31 трав. – Електрон. дані. *Надано інформацію про зміни, внесені Кабінетом Міністрів України (КМ України) до урядових постанов № 214 від 28.03.2018 та № 280 від 18.04.2018, якими врегульовано окремі питання надання грошової компенсації для придбання житла. У постанові йдеться про ветеранів із інвалідністю I - II групи з числа учасників бойових дій (УБД) на території інших держав, членів сімей загиблих (померлих) таких осіб та внутрішньо переміщених осіб (ВПО), які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України. Ухвалені зміни дозволять забезпечити ефективне та цільове використання державних коштів в умовах воєнного стану та реалізацію принципу соціальної справедливості відносно тих осіб, які дійсно потребують житла.* Текст: <https://pravo.ua/kmu-urehuliuuvav-okremi-pytannia-vyplaty-hroshovoi-kompensatsii-za-zhytlo-deiakym-katehoriam-veteraniv-ta-ikhnikh-rodyn/>

22. **Комітет з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів рекомендує Верховній Раді підтримати два законопроекти в соціальній сфері** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2024. – 14 черв. [№ 109]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що 10 червня 2024 р. під час чергового засідання Комітету народні депутати України розглянули проєкт Закону про внесення змін до Закону України «Про гуманітарну допомогу» щодо забезпечення використання гуманітарної допомоги для відновлення втрачених або пошкоджених виробничих потужностей комунальних підприємств та безперервного надання якісних послуг для населення (реєстр. № 11165 від 11.04.2024. За наслідками розгляду у першому читанні пропонується прийняти за основу проєкт Закону за реєстр. № 11155-1, доопрацювавши його*

до другого читання з урахуванням окремих положень законопроекту № 11165, які, зокрема, стосуються визначення випадків отримання гуманітарної допомоги, які не тягнуть за собою кримінальну або адміністративну відповідальність. Також під час засідання Комітет переглянув свій висновок щодо проєкту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення прав осіб з інвалідністю на працю за реєстр. № 5344-д від 18.11.2022, підготовленого до розгляду у другому читанні. За підсумками розгляду Комітет прийняв рішення схвалити оновлений текст порівняльної таблиці до законопроекту № 5344-д, рекомендувавши Верховній Раді України (ВР України) прийняти проєкт акта у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/378558>

23. **Лебедєва Ю. В. Нормативно-правове забезпечення реалізації права на посмертне відтворення військовослужбовців та інших осіб: зарубіжний досвід та регламентація в Україні** [Електронний ресурс] / Ю. В. Лебедєва // Київ. часоп. права. – 2024. – № 1. – С. 23-30. Акцентовано увагу на тому, що основним ризиком військової служби є ризик смерті, і якщо особа скористалася програмами збереження репродуктивних клітин для військовослужбовців або раніше проходила програму лікування та зберегла репродуктивний матеріал в кріобанку, може виникнути проблема з посмертною репродукцією, що наразі не заборонена, але і не регламентована чинним законодавством України. Проаналізовано зарубіжний досвід впровадження процедури посмертного відтворення. Розкрито правові аспекти розпорядження репродуктивним матеріалом у разі смерті особи. Зазначено, що наразі в законотворчій діяльності спостерігається стійка тенденція до легалізації посмертної репродукції. Текст: <http://kyivchasprava.kneu.in.ua/index.php/kyivchasprava/article/view/397>

24. **Левченко В. Збереження українського генофонду: і після смерті є життя** [Електронний ресурс] / Владислав Левченко // Дзеркало тижня. – 2024. – 16 черв. — Електрон. дані. Йдеться про те, що на початку 2024 р.

набула резонансу новина про те, що репродуктивний біоматеріал військових, який зберігався в кріосховищах, буде утилізовано, якщо військовий чи військова загинули. Оскільки суттю ініціативи зі збереження біоматеріалу й була можливість мати дітей після смерті захисника чи захисниці, стало зрозуміло, що в закон закралася колізія. Президент України Володимир Зеленський 12.03.2024 підписав закон про збереження генофонду українського народу, який цю колізію усунув. 14.06.2024 Закон набрав чинності. Серед ключових його положень — такі: репродуктивні клітини військових у разі загибелі останніх безоплатно зберігаються протягом трьох років; уповноваженим особам дозволять розпоряджатися репродуктивними клітинами загиблого/-лої; загиблій/-ла, чії клітини використано після смерті, визнається батьком чи матір'ю дитини, якщо це є волевиявленням людини на випадок її смерті. Текст: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/zberezhennja-ukrajinskoho-henofondu-i-pislja-smerti-je-zhittja.html>

25. **Лисенко Л. Фотонаратив як чинник подолання травми свідка** [Електронний ресурс] / Леся Лисенко // Communications and communicative technologies : наук. журн. / Дніпров. нац. ун-т ім. Олеся Гончара. – 2024. – № 24. – С. 15-21. Представлено механізм залученості фотографії в реабілітаційні практики травматичного досвіду проживання/переживання війни. Окреслено тенденції сучасного цифрового інформаційного середовища (кросмедійність, інтерактивність), які посилюють «відновні» функції фотографії в подоланні кризових психоемоційних і соціокультурних реакцій. Визначено роль фотографії у формуванні візуального середовища, у якому акт «бачення» конструює систему відновних практик для подолання негативних психоемоційних наслідків травматичних подій, спровокованих війною. Текст: <https://cct.dp.ua/index.php/journal/article/view/240/242>

26. **Літвин І. Кількість ветеранів зростає до 5 - 6 мільйонів осіб – Мінветеранів** [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 27 трав. — Електрон. дані. Подано коментарі заступника міністра у справах ветеранів Максима Кушніра про те, що в Україні

zareєстровано 1,2 млн ветеранів, а після завершення війни, включно з членами родини, їх кількість зростає до 5 - 6 млн осіб. Зазначено, що 70 % ветеранів мали офіційне працевлаштування до мобілізації та більше половини матиме потребу в працевлаштуванні після повернення до цивільного життя. За словами чиновника, ще 10 – 15 % ветеранів виходитимуть на пенсію після повернення з війни. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4689822-kilkist-veteraniv-zroste-do-5-6-milioniv-osib-minveteraniv>

27. **Літвин І. У МОЗ озвучили, скільки людей в Україні мають діагноз ПТСР** [Електронний ресурс] / Інна Літвин // Korrespondent.net : [вебсайт]. – 2024. – 24 трав. — Електрон. дані. Наведено інформацію міністра охорони здоров'я (МОЗ) України Віктора Ляшка в ефірі телемарафону про те, що в електронній системі охорони здоров'я за 2023 р. було зареєстровано 23 тис. осіб із посттравматичним стресовим розладом (ПТСР). За його словами, лікувати ПТСР набагато довше і важче, ніж профілакувати, тому наразі тривають пошуки іноваційних методів лікування. «...Ми в Україні відкриті для проведення клінічних досліджень. Зараз на базі нашого центру Лісова поляна в Пущі Водиці розпочинаємо більш детально вивчати психоделічну терапію та готові робити клінічну базу для того, щоб це вчити. Тому треба в цьому напрямку рухатися», - зазначив міністр. Текст: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4689248-u-moz-ozvuchyly-skilky-luidei-v-ukraini-maut-diahnoz-ptsr>

28. **Мінветеранів запустило е-Карту послуг в громадах для ветеранів війни** [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2024. – 18 черв. – Електрон. дані. Зазначено, що Міністерство у справах ветеранів України спільно з Представництвом Міжнародної організації з Міграції в Україні розробило та запустило е-Карту послуг для ветеранів війни в громадах. Е-Карта доступна на платформі е-Ветеран. На е-Карті ветерани та ветеранки, їхні родини, сім'ї загиблих захисників і захисниць можуть знайти послуги, що пропонує для них держава, а також недержавні й міжнародні організації. На порталі представлені різні послуги: від психологічної

підтримки, медичних програм, патріотичного виховання, мистецтва до всього необхідного для розвитку ветеранських об'єднань та підприємницьких ініціатив ветеранів. “Велику роль у якісному наповненні e-Карти послуг у громадах для ветеранів та ветеранок війни відіграють представники структурних підрозділів ОВА з питань ветеранської політики, адже на них покладена функція координації процесу на рівні області, що значно пришвидшує роботу та покращує якість наданої інформації”, — зауважив заступник Міністра у справах ветеранів Руслан Приходько. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/minveteraniv-zapustilo-ekartu-poslug-v-gromadah-dlya-veteraniv-viyni.html>

29. **Олександр Федієнко: Наші захисники й захисниці отримуватимуть статус УБД автоматично в цифровому вигляді** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2024. – 12 черв. [№ 107]. – Електрон. дані. *Як заявив народний депутат, член парламентського Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Олександр Федієнко, українські захисники й захисниці часто скаржилися на те, що отримати статус учасника бойових дій (УБД) надто складно й важко через різні причини. Він наголосив, що нарешті парламент поставив у цьому питанні крапку, ухваливши у другому читанні законопроект № 11143, який надає можливість отримати УБД автоматично в цифровому вигляді. За його словами, законопроект також забезпечить захист прав військовослужбовців, які брали участь у бойових діях.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/378532>

30. **Олена Кондратюк зустрілася з латвійською делегацією на чолі з Міністром охорони здоров'я Латвійської Республіки Хосамом Абу Мері** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2024. – 11 черв. [№ 106]. – Електрон. дані. *Зазначено, що О. Кондратюк висловила вдячність Міністру охорони здоров'я Латвії за провідну роль у наданні можливостей реабілітації для українських поранених військових. «Таку реабілітацію з початку повномасштабного вторгнення*

пройшли вже 320 осіб. Пан Міністр також повідомив, що цьогорічну квоту у 150 пацієнтів на рік збільшено до 200», — повідомила Заступниця Голови Верховної Ради України (ВР України) та зауважила, що національний центр «Вайвері», на базі якого проходить реабілітація українських пацієнтів, є брендом із цього профілю у світі. Текст:

<http://www.golos.com.ua/article/378509>

31. **Посвідчення ветерана — вже в застосунку «Дія»** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. — 2024. — 6 черв. [№ 115]. — Електрон. дані. «У застосунку «Дія» доступний один з довгоочікуваних документів для українців — посвідчення ветерана. Відтепер понад мільйон українців можуть скористатися електронним посвідченням у різних життєвих ситуаціях — від оформлення іпотеки до отримання соціальних послуг. Тепер не потрібно носити із собою паперовий аналог документа. Працюємо над цифровізацією сервісів, щоб мінімізувати бюрократію в армії та зробити взаємодію військових і держави якомога зручнішою», — зазначив віцепрем'єр-міністр з інновацій, розвитку освіти, науки та технологій — міністр цифрової трансформації Михайло Федоров. Вказано, що документ доступний для ветеранів війни, учасників бойових дій (УБД), людей з інвалідністю внаслідок війни, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сім'ї загиблого (померлого) ветерана війни, членів сім'ї загиблого (померлого) захисника і захисниці України. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/posvidchennya-veterana-vzhe-v-zastosunku-diya/>.

32. **Послуги і можливості: всюди й для кожного** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. — 2024. — 20 черв. [№ 125]. — Електрон. дані. Як зазначив Прем'єр-міністр України Денис Шмигаль під час наради з питань безбар'єрності за участі першої леді Олени Зеленської, за останні кілька років Україна істотно просунулася в питаннях формування політик, які стосуються безбар'єрності та інклюзивності. За словами Д. Шмигалья, вже багато зроблено для створення безбар'єрного середовища в нашій державі. Зокрема, оновлено будівельні норми, які вже застосовують під час реалізації

проектів відновлення, затверджено план заходів для реформування медико-соціальної експертизи, запроваджують Міжнародну класифікацію функціонування, обмежень життєдіяльності та здоров'я. Він наголосив на важливості продовжувати активну роботу у формуванні політик, реалізації нових проектів та доступної комунікації про них. На думку Прем'єр-міністра, потрібно працювати з регіонами й місцевою владою та говорити з людьми про безбар'єрність зрозумілою мовою. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/poslugi-i-mozhливosti-vsyudi-j-dlya-kozhnogo/>

33. Право ветеранів війни та членів їх сімей на безоплатну правничу допомогу: що треба знати [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2024. – 30 трав. – Електрон. дані. Зазначено, що Міністерство соціальної політики України надає безоплатну вторинну правничу допомогу (БВПД) ветеранам війни та членам їх сімей через систему безоплатної правничої допомоги (БПД). Ця послуга включає правову консультацію, допомогу у складанні документів, захист і представництво в судах та інших державних органах. Особи, які мають статус ветеранів війни або члени їх сімей, можуть звернутися до бюро правничої допомоги з відповідними документами для отримання цієї допомоги. За 2024 р. більше 7500 захисників України та їх сімей звернулися за правовою допомогою у питаннях, пов'язаних із їхніми правами та обов'язками військовослужбовців. Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/pravo-veteraniv-viyni-ta-chleniv-yih-simey-na-bezoplatnu-pravnichu-dopomogu-shcho-treba-znatti.html>

34. Про адаптацію законодавства України до положень права Європейського Союзу [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2024. – 5 черв. [№ 102]. – Електрон. дані. Подано інформацію, що 3 червня 2024 р. відбулися засідання підкомітетів Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань освіти, науки та інновацій. Зазначено, що Комітет рекомендує прийняти за основу законопроекти щодо формування комплексного підходу до внутрішньої політики у ветеранській сфері і забезпечення вивчення основ домедичної

допомоги. Зауважено, що підкомітет з питань освіти впродовж життя та позашкільної освіти і адаптації законодавства України до положень права Європейського Союзу (ЄС) розглянув та обговорив низку законопроектів.

Текст: <http://www.golos.com.ua/article/378410>

35. **Психосоціальні ресурси особистісного та соціального розвитку в епоху глобалізації** : матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф., 3 - 4 листоп. 2023 р. / М-во освіти і науки України, Західноукр. нац. ун-т [та ін.]. – Тернопіль : ЗУНУ, 2024. – 412 с. : іл., табл. **Шифр зберігання в Бібліотеці: A829671** Зі змісту: *Інвалідність військовослужбовців як соціально-психологічна проблема: основні підходи та їх сутнісний зміст / О. Кощей, А. Кулицький. – С. 182-185; Особливості психоемоційного стану військовослужбовців / О. Береза-Дуда. – С. 218-220; Особливості психологічної реабілітації учасників бойових дій / С. Стаськів, О. Вальчишин. – С. 392-396.* Текст: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/49184>

36. **Рекомендують вдосконалити чинне законодавство у сфері захисту здоров'я і життя працівника на роботі** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2024. – 18 черв. [№ 111]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що 14 червня 2024 р. Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів підтримав два законопроекти (реєстр. № 10147 та реєстр. № 10148) в соціальній сфері, які стосуються безпеки та здоров'я працівників на роботі. Зазначено, що головним завданням законопроектів є усунення або мінімізація ризиків для життя і здоров'я працівника на роботі.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/378602>

37. **Розглянули питання «Про виконання Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо спорту ветеранів війни»** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2024. – 20 черв. [№ 113]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Комітет Верховної Ради України (ВР України) з питань молоді і спорту в порядку контролю розглянув питання «Про*

виконання Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» щодо спорту ветеранів війни» та ухвалив відповідне рішення. Народні депутати - члени Комітету з питань молоді і спорту зазначили, що після повномасштабного вторгнення РФ до України цей напрям спорту набув стратегічного значення, оскільки він сприяє залученню ветеранів війни та членів їхніх сімей до занять певним видом спорту, їхній участі у міжнародних та інших спортивних заходах, що в свою чергу забезпечує їхню психологічну та соціальну адаптацію через спортивну діяльність. Водночас було зазначено, що є певна проблема — згідно зі ст. 362 Закону України «Про фізичну культуру і спорт» спорт ветеранів війни не передбачає участь і підготовку спортивних команд ветеранів війни у спортивних змаганнях областей, районів, територіальних громад. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/378620>

38. Розпочалася підготовка збірної до «Ігор нескорених» [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2024. – 5 черв. [№ 114]. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що з 30 травня по 3 червня в Києві відбувся національний відбір до збірної України на «Ігри нескорених»-2025. Зазначено, що національні змагання з різних видів спорту проходили серед поранених військовослужбовців і ветеранів. Цього року в національних змаганнях «Ігри нескорених» була найбільша кількість учасників — 329 військових і ветеранів, які зазнали травм, поранення чи захворіли, виконуючи бойові завдання на фронті. Протягом червня 35 учасників комісія відбере до національної збірної, яка представить Україну на міжнародному заході «Ігри нескорених», що пройде в лютому 2025 р. у Ванкувері та Вістлері, Канада.* Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/rozpochalasya-pidgotovka-zbirnoyi-do-igor-neskoren/>

39. Розпочинається перезапуск бренда «Створено захисниками» [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2024. – 21 трав. [№ 103]. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що бренд Міністерства у справах ветеранів «Створено захисниками» має на меті зробити товари і продукцію, які виготовили*

ветерани-підприємці, впізнаваними та популярними. І цим сприяє розвитку ветеранського бізнесу. Зауважено, що тривалий час проєкт був на паузі, але нині розпочато його відновлення. Зокрема, спрощено алгоритм участі у проєкті для захисників і захисниць, оновлено договори та форми заяв і вимоги до пакета необхідних документів, щоб кількість учасників збільшилася. Нині їх уже 15. Повідомлено, що за понад місяць після апгрейда проєкту маркування отримали 10 ветеранських бізнесів. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/rozpochinayetsya-perezapusk-brenda-stvoreno-zahisn/>

40. **Розширили коло осіб, які зможуть отримати одноразову допомогу у разі загибелі військового** [Електронний ресурс] // Газета по-українськи. – 2024. – 19 черв. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що Кабінет Міністрів України (КМ України) розширив коло осіб, які матимуть право на одержання одноразової грошової допомоги у разі загибелі військовослужбовця. Про це повідомив Уповноважений Верховної Ради України (ВР України) з прав людини Дмитро Лубінець. За інформацією омбудсмана, закріплено право жінок (чоловіків), які проживали з військовослужбовцем без реєстрації шлюбу; онуків загиблого (померлого) військовослужбовця, за умови, що їх батьки померли; дітей, народжених після загибелі (смерті) військовослужбовця. Визначено коло осіб, які мають право на отримання одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) згаданої категорії осіб у разі відсутності особистого розпорядження, а також тих, хто має право на отримання одноразової грошової допомоги, незалежно від наявності чи відсутності особистого розпорядження. Уряд встановив порядок розподілу часток одноразової грошової допомоги у разі відмови однієї з осіб, яка має право на допомогу, від отримання своєї частки."Закріплено заборону відмови від призначення та отримання одноразової грошової допомоги від імені малолітніх, неповнолітніх дітей загиблої (померлої) особи, а також недієздатних осіб та осіб, цивільна дієздатність яких обмежена", - повідомив Уповноважений ВР України з прав людини. Текст :*

https://gazeta.ua/articles/life/_rozshirili-kolo-osib-yaki-zmozhut-otrimati-odnorazovu-dopomogu-u-razi-zagibeli-vijskovogo/1184896

41. **Савченко О. Реабілітація коханням. Три історії повернення до життя** [Електронний ресурс] / Оксана Савченко // Дзеркало тижня. – 2024. – 5 черв. – Електрон. дані. *Йдеться про досвід дружин військових, які зазнали важких поранень на війні, зокрема втратили кінцівки. Описано, як жінки підтримують своїх чоловіків під час їхнього відновлення в реабілітаційних центрах національної мережі RECOVERY, започаткованих Віктором та Оленою Пінчуками. Ольга Баталова, одна з героїнь статті, поділилася своїм досвідом як психолога і дружини, розповіла про взаємодопоміжку та адаптацію до нових умов життя після поранення чоловіка. Акцентовано увагу на важливості емоційної підтримки, фізичної реабілітації та психологічної допомоги для поранених військових і їхніх родин.* Текст: <https://zn.ua/ukr/war/reabilitatsija-kokhannjam-tri-istoriji-povernennja-dozhittja.html>

42. **Самородченко Г. Родини зниклих безвісти: як їх підтримати** [Електронний ресурс] / Ганна Самородченко // Дзеркало тижня. – 2024. – 1 черв. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що в реєстрі налічується понад 36 тис. записів про осіб, зниклих безвісти за особливих обставин. Моторошні цифри статистики, за кожною з яких — людське життя. А за кожною зниклою людиною — її родина. Все множиться в геометричній прогресії. Зазначено, що зникнення безвісти є однією з найтяжчих ситуацій, із якими стикаються родини. Це не тільки фізична втрата, а й емоційна та психологічна травма, яка може залишити глибокий слід у серцях тих, хто залишається. Це страшна ситуація, що супроводжується широким спектром емоцій: розпачем, неспокоєм, тривогою, надією та розчаруванням.* Текст: <https://zn.ua/ukr/war/rodini-zniklikh-bezvisti-jak-jikh-pidtrimati.html>

43. **Створити належні умови для реінтеграції Захисників і Захисниць** [Електронний ресурс] // Уряд. кур'єр. – 2024. – 11 черв. [№ 118]. – Електрон. дані. *Йдеться про третій Всеукраїнський діалог «Громади —*

ветеранам», проведений у м. Вінниця за підтримки Європейського Союзу (ЄС) та Міжнародного фонду «Відродження» в межах спільної ініціативи «Європейське відродження України», а також завдяки Програмі реінтеграції ветеранів, яку реалізує IREX за підтримки Державного департаменту США. Участь у заході взяли віцепрем'єр-міністр — міністр з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій Ірина Верещук, в.о. міністра у справах ветеранів Олександр Порхун, перший заступник начальника Вінницької обласної військової адміністрації Наталя Заболотна, народні депутати, представники місцевої влади, ветеранських і міжнародних організацій. Вказано, що у ході діалогу учасники обговорили конкретні рішення в межах глобальних ветеранських політик для рівня громад. Текст: <https://ukurier.gov.ua/uk/news/stvoriti-nalezhni-umovi-dlya-reintegraciyi-zahisni/>

44. **Таран С. Відпустка, допомога з іпотекою та нові виплати: що закон про мобілізацію змінює для військових** [Електронний ресурс] / Серафима Таран // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 21 трав. — Електрон. дані. Зазначено, що хоча Закон про мобілізацію не передбачає демобілізацію чи права на звільнення після певної вислуги років, як того вимагали військові, документ містить низку інших змін. Наприклад, право на часткову компенсацію під час виплати іпотеки, сертифікат на купівлю машини в розмірі 150 000 грн, а також нові підстави для звільнення зі служби та отримання відпустки. Розглянуто, які нововведення торкнулися військових. Текст: <https://focus.ua/uk/eksklyuzivnyy/647615-zakon-pro-mobilizaciyu-yaki-zmini-torknulisy-viyskovih>

45. **Товкайло Р. Простір прихованого** : зап. з військ. шпиталю / Римма Товкайло. – Вид. 3-тє. – Київ : Укр. пріоритет, 2023. – 137 с. – Кн. містить QR-коди з посиланням на відео. **Шифр зберігання в Бібліотеці: БЗ72363** Основу книжки складають розповіді українських воїнів, записані наприкінці 2016 – початку 2017 рр. у Циблівському військовому шпиталі. Їхній погляд на світ, потрахтування ними російсько-української війни, уявлення про суспільно-політичні процеси в Україні. «Я хочу, щоб люди знали про нашу

роту. Ми перші побачили русскіх на нашій території. Перші після Гловайського котла попали туди. Не знаю, чого тепер так наполягають: вас там не було. Може, ми бачили щось таке, чого не повинні були бачити, чого нам не дають розказати...», – наголосив Тарас Безкровний з Восьмої санітарної Полтавської роти.

46. У Верховній Раді вирішили скасувати оподаткування допомоги військовим без статусу УБД [Електронний ресурс] // Дзеркало тижня. – 2024. – 21 трав. — Електрон. дані. *Йдеться про те, що Верховна Рада України (ВР України) підтримала зміни до Податкового кодексу, які мають вирішити питання оподаткування допомоги військовим без статусу учасника бойових дій (УБД). Зміни до Податкового кодексу передбачають звільнення від оподаткування для волонтерів і військових із військовим квитком, але без статусу учасника бойових дій.* Текст: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/u-verkhovnij-radi-vzjalisja-za-virishennja-pitannja-z-opodatkuvannjam-dopomohi-vijskovim-bez-statusu-ubd.html>

47. У Києві затверджено переліки житлових будинків, де у 2024 році заплановано встановити пандуси [Електронний ресурс] // Юрид. газ. – 2024. – 28 трав. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що Київська міська державна адміністрація (КМДА) планує облаштувати пандуси та електронідомники у понад 390 будинках впродовж 2024 р. Зазначено, що ці роботи виконуватимуться відповідно до адресних переліків, затверджених районними державними адміністраціями. Відповідальна за безбар'єрність у Києві Марина Хонда зазначила, що багато будинків залишилися поза цими переліками, але це лише перші кроки в напрямі переоблаштування вхідних груп. Щодо будинків, які не включені у переліки і де проживають люди з інвалідністю, їх можна додати в наступних періодах з урахуванням звернень мешканців. Списки адрес опубліковані на Офіційному порталі Києва в рубриці "Безбар'єрність".* Текст: <https://yur-gazeta.com/golovna/u-kievi-zatverdzheno-pereliki-zhitlovih-budinkiv-de-u-2024-roci-zaplanovano-vstanoviti-pandusi.html>

48. **Україна готова впроваджувати новітні методики лікування у сфері ментального здоров'я, — Михайло Радуцький** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2024. – 30 трав. [№ 99]. – Електрон. дані. *Йдеться про те, що у Празі відбулася конференція «Новітні методи лікування у сфері ментального здоров'я та сталість систем охорони здоров'я». Вказано, що Чеська Республіка є одним з лідерів серед країн-членів ЄС щодо психіатричних досліджень та розробки інноваційних методів. У складі української делегації - голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування Михайло Радуцький, народний депутат Дмитро Гурін та співзасновниця Центру психологічного здоров'я та реабілітації ветеранів «Лісова поляна» Марина Грудій; у складі чеської - прем'єр-міністр Петр Фіала, перша леді Єва Павлова, голова Комітету з питань охорони здоров'я Сенату парламенту Чеської Республіки Роман Краус. Під час свого виступу М. Радуцький розповів колегам, що через пандемію та повномасштабну війну в Україні в десятки разів зросла потреба в наданні послуг з психологічної підтримки. «Щоб відреагувати на новий виклик, з травня 2022 року за ініціативи першої леді Олени Зеленської запрацювала Всеукраїнська програма ментального здоров'я «Ти як?». У межах програми сімейні лікарі та терапевти пройшли навчання відповідно до стандартів ВООЗ (Mental Health Gap Action Programme). Як результат, 170 тис. пацієнтів за минулий рік звернулися до медиків «первинки» по послуги з ментального здоров'я.* Текст: <http://www.golos.com.ua/article/378377>

49. **Україна потребує зміни суспільного договору в соціальній сфері** [Електронний ресурс] / Прес-служба Апарату Верхов. Ради України // Голос України. – 2024. – 21 трав. [№ 91]. – Електрон. дані. *Подано інформацію, що голова Комітету Верховної Ради України (ВР України) з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Галина Третьякова взяла участь у засіданні круглого столу щодо виконання рішень Європейського суду з прав людини у групі справ «Жовнер/Юрій Миколайович Іванов/Бурміч та інші*

проти України». У своєму виступі вона вказала, що однією з проблем є відсутність цивілізованої системи чесної компенсації шкоди життю та здоров'ю людини особою, винною в заподіянні шкоди. На сьогодні нормативно-правові акти не відповідають повною мірою тим засадам, на яких відбувається відшкодування шкоди життю та здоров'я в Європі. Зазначено, що Комітет уже давно працює над створенням системи відшкодування «шкоди за біль та жаль» за європейською практикою. Також голова Комітету порушила питання щодо виконання державою мінімальних стандартів, визначених Конституцією України, зазначених, зокрема, в ст. 48, 49. Наголошено, що в умовах широкомасштабного вторгнення РФ на територію України існує гостра необхідність створення новітнього прозорого законодавства в соціальній сфері, яке б містило акцент на створенні інфраструктури можливостей для кожного громадянина стати економічно незалежним, адресного соціального захисту тих, хто потрапив у складні життєві обставини. Текст: <http://www.golos.com.ua/article/378219>

50. **Шевчик К. Після війни. Як 5 мільйонів ветеранів впишуться в мирне життя** [Електронний ресурс] / Клер Шевчик // Focus.ua : [вебсайт]. – 2024. – 29 трав. — Електрон. дані. *На думку автора статті – фахівця із адаптації військових, за прогнозами після закінчення війни Україна матиме близько 5 млн людей із бойовим досвідом. Розглянуто основні проблеми, із якими зіткнеться країна у зв'язку із цим. Зауважено, що Україна, можливо, зможе перейняти досвід США в забезпеченні підтримки військовослужбовців. Вказано, що вирішення всього цього вимагає багатогранного підходу, який враховує збільшення фінансування служб охорони психічного здоров'я, посилення підготовки медичних працівників у галузі військової культури, а також активний підхід до оскарження уявлень про психічне здоров'я українських військових і ветеранів. У всьому цьому може брати участь ширша спільнота, оскільки українці прагнуть створити більш співчутливе середовище для захисників країни.* Текст: <https://focus.ua/uk/opinions/649044-p-yat-milyoniv-veteraniv-viyuni-yak-ukrajina-zbirayetsya-virishuvati-jihni-problemi>

51. **Шуварська К. Як тримаються малі громади під час війни?** [Електронний ресурс] / Катерина Шуварська // Дзеркало тижня. – 2024. – 20 черв. – Електрон. дані. *Наведено результати дослідження стану справ у різних сферах життєдіяльності громад України під час війни. Дослідження проведено Альянсом українських університетів за підтримки Міжнародного фонду «Відродження» у 12 громадах, які репрезентують як тиллові, так і прифронтові регіони. Основну увагу приділено трьом ключовим напрямкам: стійкість, розвиток і відновлення. Результати показали, що стійкість залишається найкритичнішою проблемою для більшості громад. Громади високо оцінюють якість водопостачання, теплопостачання та середньої освіти, але є значні проблеми з дорожньою інфраструктурою та доступністю медичних послуг. Стійкість оцінювалася за кількома показниками, такими як ефективність інформування, реакція влади та якість укриттів. Особливу увагу приділено потребам внутрішньо переміщених осіб (ВПО) та військовослужбовців. ВПО найбільше потребують додаткової допомоги з пошуком житла та працевлаштуванням, тоді як сім'ї військовослужбовців потребують грошової та медичної підтримки. Психологічна підтримка та додаткові освітні послуги для дітей ВПО також є важливими аспектами допомоги.* Текст: <https://zn.ua/ukr/UKRAINE/jak-trimajutsja-mali-hromadi-pid-chas-vijni-doslidzhennja.html>

52. **Ярошенко С. Виплати родичам військовополонених та безвісти зниклих: поради адвоката-волонтерки** [Електронний ресурс] / Світлана Ярошенко ; підготувала Ганна Волкова // Україна молода. – 2024. – 12 черв. — Електрон. дані. *Подано матеріали бесіди з адвокаткою, учасницею волонтерського руху "Адвокати ЗСУ" Світланою Ярошенко, яка відповіла на актуальні питання, пов'язані з грошовими виплатами родичам військовополонених і безвісти зниклих. Зокрема С. Ярошенко розповіла про нормативні документи з означеного питання, прокоментувала проблему призначення родичам зниклих безвісти пенсії по втраті годувальника, пояснила, як уберегтися родинам військовополонених і зниклих безвісти від*

різного роду шахраїв тощо.

Текст:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3912/188/183725/>

**Підготовлено відділом інформаційного забезпечення органів влади
Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого**

**Відповідальний за випуск: Зайченко Н. Я.
21.06.2024 р.**